

CÁC HỢP CHẤT HÓA HỌC ĐƯỢC PHÂN LẬP TỪ DẪN XUẤT ACETYL HÓA CỦA LÁ CÂY SƠN TRÀ HẸP (ERIBOTRYA ANGUSTISSIMA HOOK.F.)

CHEMICAL CONSTITUENTS ISOLATED BY ACETYLATION OF ERIBOTRYA ANGUSTISSIMA'S LEAVES

Tác giả: Giang Thi Kim Liên*

Tóm tắt bằng tiếng Việt:

Cây Sơn trà hẹp (*Eriobotrya angustissima* Hook. f.) thuộc họ Hoa hồng được thu hái tại Vườn quốc gia Bì Đúp, Lâm Đồng. Nhóm nghiên cứu của chúng tôi đã phân lập và xác định được cấu trúc của một số hợp chất hóa học từ dịch chiết lá cây Sơn trà. Trong số các chất này, có những hợp chất không thể phân lập trực tiếp từ dịch chiết mà phải phân lập gián tiếp qua dẫn xuất acetyl hóa của nó. Bài báo này trình bày kết quả phân lập các hợp chất hóa học từ dịch chiết của lá cây Sơn trà hẹp bằng dẫn xuất acetyl hóa. Cấu trúc hóa học của chúng được xác định là (1a) 3-O-acetylursolic acid; (2a) 3-O-acetylpomolic acid; (3a) 2 α ,3 α -di-O-acetyl-19-hydroxy-12-ursene-28-oic acid và (3b) 2 α -O-acetyl-3,19-dihydroxy-12-ursene-28-oic acid bằng việc kết hợp các phương pháp phổ khối lượng MS, phổ cộng hưởng từ hạt nhân NMR. Đây là những kết quả nghiên cứu bước đầu về thành phần hóa học của cây Sơn trà hẹp ở Việt Nam.

Từ khóa: Chi Sơn trà; Cây Sơn trà hẹp; acetyl hóa; triterpene; ursolic acid.

Tóm tắt bằng tiếng Anh:

Eriobotrya angustissima Hook.F. (Son tra hep) belongs to the family Rosaceae. Its leaves were collected at National Garden Bi Dup in Lam dong province. The research showed that, many triterpenes are very difficult to be separated from each other so that they can be obtained only as acetylated products. From a fraction of the ethyl acetate extract from *Eriobotrya angustissima*'s leaves, four acetylated products (1a) 3-O-acetylursolic acid, (2a) 3-O-acetylpomolic acid, (3a) 2 α ,3 α -di-O-acetyl-19-hydroxy-12-ursene-28-oic acid and (3b) 2 α -O-acetyl-3,19-dihydroxy-12-ursene-28-oic acid were isolated from this fraction. The structure of these compounds was determined using MS, NMR spectroscopic data and by comparison with reported data. This is the first report on chemical constituents of *Eriobotrya angustissima* growing in Vietnam.

Key words: Eriobotrya; Eriobotrya angustissima Hook.F; acetylation; triterpenes; ursolic acid.